

هفت نکته درباره اعتصاب عمومی

فرزاد کرمانی

صبر و حوصله نیاز اصلی یک جنبش اجتماعی ریشه دار است. اگر خواهان تغییر و اصلاح ساختارها هستیم، باید صبورانه مبارزه کنیم. انتظار اینکه یک شبه اتفاق فرخنده ای رخ دهد، چندان واقعینانه نیست. حتی اگر شاهد حادثه خوبی باشیم، احتمال پایداری اش اندک است. واکنش های عجولانه باعث می شود که کمتر بتوانیم سنجیده عمل کنیم و احتمال خطا در عملکردمان بیشتر شود. بنابراین، در انتخاب الگویی برای تغییر مناسبات موجود، نیازمند رویکردی بلندمدت هستیم. الگویی که بتواند با جلب مشارکت حداکثری، تاثیرگذار نیز باشد.

از نیمه زمستان سال گذشته، خودکامگان توانستند با تشدید سرکوب ها، هزینه اعتراضات خیابانی را بالا ببرند؛ همچنین، با ایجاد محدودیت های گسترده در فضاهای ارتباطی، امکان سازماندهی جنبش سبز را دچار مشکل کنند. همزمان، رسانه های اقتدارگرا تلاش کردند تا فضای ناامیدی و ترس را در جامعه تبلیغ کنند. نتیجه این شد که از تظاهر بیرونی جنبش سبز تا حدودی کاسته شود. با اینکه، شبکه های این جنبش همچنان فعال است، اما نمود بیرونی اش کمتر شده است. خودکامگان آموخته اند که قبل از هر تجمعی، دستگیری و بازداشت ها را شروع کنند، فضای رعب و وحشت به راه بیاندازند، و در روز تجمع نیز با تعداد زیادی نیروی سرکوبگر خیابان ها را اشغال کنند. طی این مدت، بحث اصلی میان فعالان سبز جستجوی راهی است که بتوانند مجدداً اعتراض خود را عمومی کنند. الگوی تجمع خیابانی، به دلیل افزایش سرکوب و خشونت، دیگر نمی تواند تنها ابزار اعتراضی باشد.

بدین منظور، لازم است تا کنشگران جنبش سبز به طور جدی به استفاده از الگوهای اعتراضی جدیدی بیاورند. الگوهای مسالمت آمیز و قابل اجرا که تاثیرگذار باشند. الگوهایی که از امکان جلب مشارکت توده مردم برخوردار باشند، و به نتایج ملموسی، هر چند کوچک، منجر شوند. در این رابطه، تاکنون چند مرتبه بحث اعتصاب عمومی میان معترضان مطرح شده است، اما کمتر جنبه عملیاتی به خود گرفته است. شاید از آن جهت که اعتصاب عمومی در مقایسه با تظاهرات خیابانی از هیجان کمتری برخوردار است، یا به دلیل اینکه تصور می شده که امکان پذیر نیست. اما در این یادداشت، نکات و مراحل پیشنهاد می شود تا اندکی جنبه عملی اعتصاب جدی تر شود:

۱- اعتصاب عمومی، یک اعتراض ایجابی است:

بر خلاف این تصور رایج که اعتصاب یک کار سلبی است، باید گفت فرایندی که به یک اعتصاب منجر می شود، فرایندی کاملاً فعالانه است. این ادعا را می توان بر اساس تجارب مبارزات کارگری توضیح داد. کارگران برای تدارک یک اعتصاب، تنها به روز اعتصاب اکتفا نمی کنند، آنها از روزها و حتی هفته ها پیش

از اعتصاب، برای برگزاری آن برنامه ریزی و تبلیغ می کنند. تلاش می کنند تا اجماعی حداکثری برای شرکت همه کارگران در اعتصاب ایجاد کنند.

۲- تبلیغ چهره به چهره برای اعتصاب عمومی:

یکی از نقاط ضعف جنبش سبز در حال حاضر، کاهش ارتباطات مردمی است. برخلاف روزهای نخست که مردم در خیابان با یکدیگر درباره برگزاری تجمعات صحبت می کردند و قرار می گذاشتند، این روزها کمتر پیش می آید که برای یک تظاهرات با یکدیگر صحبت کنند. برگزاری یک اعتصاب عمومی، می تواند زمینه ساز ارتباط مجدد مردم در خیابان باشد. به عنوان مثال، از یک ماه پیش از موعد اعتصاب، کنشگران جنبش سبز به طور هماهنگ قرار بگذارند که برای اعتصاب به صورت چهره به چهره با مردم وارد صحبت شوند، اعلامیه و بیانیه توزیع کنند و جزئیات برنامه اعتصاب را به اطلاع همگان برسانند.

۳- برای شروع کار، می توان فقط ۲ ساعت اعتصاب کرد:

لزومی ندارد که برنامه اعتصاب شامل تمام ساعت های کاری یک روز باشد. همچنین، لزومی ندارد که همه دست از کار بکشند، اگر برخی به دلایل امنیتی نمی توانند، شاید فقط لازم باشد که از سرعت کارشان کم کنند. بدین ترتیب، می توان به تدریج همگرایی برای اعتصاب را افزایش داد. به مرور زمان، فرا می گیریم که چگونه برای یک روز کامل اعتصاب کنیم.

۴- اعتصاب صرفاً محدود به کارخانه ها نیست:

برخلاف این کلیشه که اعتصاب تنها در کارخانه ها جواب می دهد، یا برخی معتقدند که تنها اگر صنعت نفت وارد اعتصاب شود، تاثیر گذار خواهد بود؛ باید گفت الگوی اعتصاب می تواند در همه محیط های عمومی مورد استفاده قرار گیرد. از مدارس گرفته، تا ادارات دولتی، از کارخانه ها گرفته تا بازار، همه و همه می توانند برای مدتی دست از کار بکشند. همه مزد و حقوق بگیران، نیروهایی هستند که می توانند با متوقف کردن فعالیت هایشان، قدرت واقعی خود را به رخ بکشند.

۵- با یک اعتصاب کار تمام نمی شود:

مسلماً یک ساعت اعتصاب، اختلال چندانی در کار خودکامگان ایجاد نمی کند. شاید دفعات اول اعتصاب بیشتر برای روحیه دادن به فعالان جنبش و توده مردم مفید باشد. اما به تدریج، زنجیره اعتصاب ها می تواند به ابزار قدرتمندی تبدیل شود که هیچ نیروی سرکوبگری، توان سرکوب آنرا نخواهد داشت.

۶- اعتصاب، جدی ترین مبارزه بی خشونت است:

وقتی از شیوه های مبارزه بی خشونت صحبت می شود، منظور تنها «سکوت» نیست. مبارزه بی خشونت این نیست که هر چند وقت یکبار به خیابان بیاییم و کتک بخوریم و بازداشت شویم و به تدریج از توانمان کاسته شود. مبارزه بی خشونت باید موثر باشد. اعتصابیون، با پرهیز از خشونت به اقتدارگرایان نشان می دهند که بدون کار آنها هیچ نظامی نمی تواند به حیات خود ادامه دهد. آن زمان که بازتولید نظم موجود را متوقف کنیم، دریچه های تازه برای آفریدن نظمی نوین گشوده خواهد شد.

۷- اعتصاب یعنی خلع سلاح نظامیان:

هیچ سلاحی نمی تواند اعتصابیون را وادار کند که سر کارهای خود بازگردند. باتوم و گاز اشک آور و گلوله که سهل است، اگر نظامیان به بمب هسته ای هم مسلط باشند، دیگر کاربردی ندارد. شاید زمانی برسد که سربازها هم به جمع اعتصابیون بپیوندند، آنگاه است که فرماندهان با توپ و تانک هایشان تنها می مانند. و حرف آخر اینکه، اگر از تجارب موفقیت آمیز اعتصاب در موارد دیگر بیاموزیم، حتماً می توانیم پیشنهادات عملی دیگری به این فهرست هفتگانه اضافه کنیم. اعتصابی که در اعتراض به اعدام سیاسی چهار فعال گرد، در شهرهای مختلف کردستان روی داد، نشان از آن دارد که حتی در بسته ترین فضاها (همچون کردستان) می توان دست به اعتصاب عمومی زد. این نمونه موفق نافرمانی مدنی، می تواند درسی آموزنده برای فعالان جنبش سبز باشد.

منبع:

سایت رای ما کجاست